

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษา เรื่องการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ความมุ่งหมายในการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผล
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กโดยจำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและการฝึกอบรมทางการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานภายในเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2550 เป็นผู้บริหารจำนวน 79 คน ครูผู้สอน จำนวน 443 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 522 คน(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1,2550,หน้า13-15)

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานภายในเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2550 ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน(finite population)ผู้วิจัยจึงใช้สูตรคำนวณของยามาเน่(Yamane)ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ความเชื่อมั่น 95%และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน5%, $e = .05$ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 276 คน มีผู้บริหาร จำนวน 66 คนและครูผู้สอน จำนวน 210 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของคำถามที่ใช้ เป็นแบบสอบถามที่ใช้เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เป็นคำถามที่มุ่งถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และการฝึกอบรมทางการบริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ใน 5 ด้าน ได้แก่ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skill) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (human skill) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (education and instruction skill) ทักษะด้านเทคนิค (technical skill) ทักษะด้านสติปัญญา (cognitive skill) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลในการวิจัยจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1

2. ขออนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ซึ่งได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

3. ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่กลุ่มอำนาจการ ที่ทำหน้าที่รับส่งหนังสือราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในการส่งแบบสอบถามให้กับสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งบางส่วนผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง

4. ในกรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามครบตามจำนวน ผู้วิจัยจะติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาที่ไม่ส่งแบบสอบถามคืน และไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ ตรวจสอบการให้คะแนนแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. วิเคราะห์การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ใช้สถิติพื้นฐานค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)โดยแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย
3. เปรียบเทียบการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบที(t-test)
4. เปรียบเทียบการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงาน การฝึกอบรมทางการบริหารสถานศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ(F-test)โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว(one-way ANOVA)

สรุปผล

ในการศึกษา เรื่องการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายและหญิงเท่ากัน มีอายุระหว่าง 40-50 ปี เป็นครูชำนาญการ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี
2. ระดับการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1
 - 2.1 การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = .56) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีระดับจากมาก 14 รายการ ระดับมากที่สุด 1 รายการ และเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับได้ดังนี้ ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ ยุติธรรม ตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = .48) มีความคิดริเริ่มและร่วมทำงานกับเพื่อนร่วมงานเสมอ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .75) มีความเข้าใจและดำเนินงานตามโครงสร้างการบริหารงาน ด้านบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .72)
 - 2.2 การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านมนุษย์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .66) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายการ และเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับได้ดังนี้ ทำงานแบบพี่น้อง ดูแลครูให้ทำงานอย่างมีความสุข แก้ปัญหาครูที่มีความขัดแย้งกันหรือไม่ยอมทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .65) ให้กำลังใจบุคลากรในหน่วยงานที่มี

การปฏิบัติงานดีเป็นแบบอย่างต่อสาธารณะ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = .71) ออกคำสั่งหรือมอบหมายงานโดยวาทาให้ครูทำตามความสามารถและเต็มใจปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = .82)

2.3 การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านการศึกษาและการสอน ในภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .63) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 1 รายการ ระดับมาก 1 รายการ และเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับได้ดังนี้ สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .80) มีการระดมทรัพยากรจากภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = .81) จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = .67)

2.4 การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านเทคนิค ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .57) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 1 รายการ และระดับมาก 1 รายการ และเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับได้ดังนี้ จัดวางตัวบุคคลให้เหมาะสมกับงานโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = .73) จัดหารูปแบบการเรียนการสอนที่ทันสมัย นำมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = .66) วัดผลและประเมินผลการทำงานทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = .61)

2.5 การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านสติปัญญา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .66) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายการ และเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับได้ดังนี้ ส่งเสริมแนวคิดครูที่มีความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .72) มีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = .65) สนับสนุนการนำแผนความคิด (mind mapping) มาใช้ในการทำงานและการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = .77) ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาแก่ครูด้านการงานและส่วนตัว ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = .75)

2.6 การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .57) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายการ และเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านความคิดรวบยอด ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = .56) ด้านมนุษย ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .66) ด้านสติปัญญา ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .66) ด้านเทคนิค ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .57) ด้านการศึกษาและการสอน $\bar{X} = 3.89$, S.D. = .63)

3. เปรียบเทียบการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและการฝึกอบรมทางการบริหารสถานศึกษา

3.1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศแตกต่างกันมีการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

3.2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุแตกต่างกันมีการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความคิดรวบยอด ด้านการศึกษาและการสอน ด้านเทคนิค ด้านสติปัญญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านมนุษย ไม่แตกต่างกัน และจากการทดสอบรายคู่ด้วยด้วยวิธีการของเซฟเฟ พบว่า

3.2.1 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 40-50 ปี มีระดับการใช้ทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด แตกต่างกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2.2 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี มีระดับการใช้ทักษะการบริหารงานด้านการศึกษาและการสอน แตกต่างกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 40-50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 40-50 ปี แตกต่างกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2.3 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี มีระดับการใช้ทักษะการบริหารงานด้านเทคนิคแตกต่างกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 40-50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 40-50 ปี แตกต่างกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2.4 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี มีระดับการใช้ทักษะการบริหารงานด้านสติปัญญา แตกต่างกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 40-50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 40-50 ปี แตกต่างกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกันมีการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านสติปัญญา ด้านมนุษย ด้านการศึกษาและการสอนและด้านเทคนิค แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านความคิดรวบยอด ไม่แตกต่างกัน และเมื่อทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ พบว่า

3.3.1 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้อำนวยการชำนาญการ แตกต่างกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูชำนาญการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3.2 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้อำนวยการชำนาญการ แตกต่างกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3.3 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้อำนวยการชำนาญการ แตกต่างกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษและครูชำนาญการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความคิดรวบยอด ด้านสติปัญญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการศึกษาและการสอนและด้านเทคนิค ไม่แตกต่างกัน

3.5 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีระดับการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านความคิดรวบยอด ด้านการศึกษาและการสอน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านเทคนิค ด้านสติปัญญา ไม่แตกต่างกันและเมื่อทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ

3.5.1 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี มีระดับการใช้ทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด แตกต่างกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5.2 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปีขึ้นไป มีระดับการใช้ทักษะการบริหารงานด้านการศึกษาและการสอน แตกต่างกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นมีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.6 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการฝึกอบรมทางการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกันมีการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความคิดรวบยอด ด้านการศึกษาและการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านสติปัญญาและด้านเทคนิค ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ในการศึกษา เรื่องการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ผู้วิจัยมีหัวข้อในการอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1

1.1 การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .57) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายการ และเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านความคิดรวบยอด ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = .56) ด้านมนุษย ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .66) ด้านสติปัญญา ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .66) ด้านเทคนิค ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .57) ด้านการศึกษาและการสอน $\bar{X} = 3.89$, S.D. = .63)

1.2 การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมบัติ โฉมิตวานิช(2542,บทคัดย่อ)ได้ศึกษาการใช้ทักษะการบริหารของหัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ตามการรับรู้ของตนเอง และผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า การใช้ทักษะการบริหารงานของหัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ตามการรับรู้ของตนเอง และของผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด ในทักษะด้านความคิดรวบยอด อยู่ในระดับ

1.3 การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านมนุษย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมบัติ โฉมิตวานิช(2542,บทคัดย่อ)ได้ศึกษาการใช้ทักษะการบริหารของหัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ตามการรับรู้ของตนเองและผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า การใช้ทักษะการบริหารงานของหัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ตามการรับรู้ของตนเองและของผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดในทักษะด้านมนุษย อยู่ในระดับมาก

1.4 การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านการศึกษาและการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับชาติ ป้ายเที่ยง(2548,หน้า73)วิจัยเรื่องการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัยสรุปได้ว่าผู้บริหารมีการใช้ ทักษะด้านการศึกษาและการสอน มีผลการใช้ทักษะโดยการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.5 การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านเทคนิค ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับทัศนีย์ เขียมผ่อง(2535,บทคัดย่อ)ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดสมุทรปราการ ปรากฏผลดังนี้ผู้บริหารและครู

อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดสมุทรปราการ ด้านเทคนิค อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับสมบัติ โพลิตวานิช(2542,บทคัดย่อ)ได้ศึกษาการใช้ทักษะการบริหารของหัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ตามการรับรู้ของตนเองและผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติพบว่าการใช้ทักษะการบริหารงานของหัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ตามการรับรู้ของตนเองและของผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด ในทักษะด้านเทคนิค อยู่ในระดับมาก

1.6 การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านสติปัญญา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับทัศนีย์ เอี่ยมผ่อง(2535,บทคัดย่อ)ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดสมุทรปราการ ปรากฏผลว่าผู้บริหารและครูอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดสมุทรปราการ ด้านคตินิยม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสมศรี วีรานนท์(2539,บทคัดย่อ)ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 พบว่าผู้บริหารใช้ทักษะการบริหารด้านสติปัญญา ได้แก่ การกำหนดนโยบาย การวางแผน และการพิจารณาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภายใน อยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและการฝึกอบรมทางการบริหารสถานศึกษา

2.1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศแตกต่างกันมีการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานและสอดคล้องกับบุญเหลือ เมธโยดม(2545,บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเชิงสำรวจเรื่อง ความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างและสอดคล้องกับวีระพงศ์ จันทรวงศ์ (2546,บทคัดย่อ)ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตบูรพา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้ทักษะด้านการบริหารไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุแตกต่างกันมีการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

2.3 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานและสอดคล้องกับสุริชดา ศาสตร์สุข(2541,บทคัดย่อ)ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการใช้ทักษะทางการบริหารของผู้บังคับบัญชาในสำนักงานกลางการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พบว่า ตำแหน่งในการทำงานที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เมื่อหาค่าเฉลี่ยในการใช้ทักษะการบริหาร พบว่า ผู้บังคับบัญชาระดับสูงมีค่าเฉลี่ยการใช้ทักษะด้านความคิดรวบยอดมากกว่าผู้บังคับบัญชาระดับกลางและระดับต้น ตามลำดับเมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบความแตกต่างกัน

2.4 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับวีระพงศ์ จันทรวงศ์(2546,บทคัดย่อ)ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตบูรพา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้ทักษะด้านการบริหารโดยภาพรวมแตกต่างกันและสอดคล้องกับเพ็ชรรัตน์ รัตตะสุวรรณ(2540,หน้า1-3)ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะและการเสริมสร้างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยพลศึกษาตามทัศนะของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยพลศึกษา ตามทัศนะของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษา จำแนกตามวุฒิ แตกต่างกัน

2.5 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีระดับการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานและสอดคล้องกับสุริชดา ศาสตร์สุข(2541,บทคัดย่อ)ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการใช้ทักษะทางการบริหารของผู้บังคับบัญชาในสำนักงานกลางการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เมื่อหาค่าเฉลี่ยในการใช้ทักษะการบริหาร พบว่า ผู้บังคับบัญชาระดับสูงมีค่าเฉลี่ยการใช้ทักษะด้านความคิดรวบยอดมากกว่าผู้บังคับบัญชาระดับกลางและระดับต้น ตามลำดับเมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบความแตกต่างของการใช้ทักษะด้านมนุษย์และด้านความคิดรวบยอด

2.6 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการฝึกอบรมทางการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกันมีการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สระบุรี เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐาน และสอดคล้องกับเกศนา พันทาเดช(2543,บทคัดย่อ)ศึกษางานวิจัยเรื่อง ทักษะ การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกำแพงนครเวียงจันทน์ สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยศึกษาทักษะ 5 ด้าน คือ ทักษะทางความรู้ความคิด ทักษะทาง เทคนิค ทักษะการศึกษา และการสอน ทักษะทางมนุษย์ และทักษะทางความคิดรวบยอด ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารที่ได้รับการฝึกอบรมต่างกัน มีความต้องการพัฒนาทักษะด้านความรู้ ความคิดแตกต่างกันและสอดคล้องกับดวงพร พงษ์ประเสริฐ(2547,หน้า132)ผลงาน การวิจัย เรื่องการติดตามผลหลักสูตรการฝึกอบรมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาของสถาบัน พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการนำเนื้อหาในหลักสูตรไปใช้ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่ ผ่านการอบรมตามหลักสูตรเตรียมผู้บริหารสามารถนำเนื้อหาในหลักสูตรการฝึกอบรมไปใช้ให้ เกิดประสิทธิภาพในการทำงานได้มาก มี 3 หมวดวิชาเรียงตามลำดับ คือ หมวดความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับการบริหารงาน หมวดพฤติกรรมศาสตร์และหมวดบริหารศาสตร์

ข้อเสนอแนะ

1. การนำผลวิจัยไปใช้

- 1.1 การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสระบุรี เขต 1 ควรปรับปรุงแก้ไขการใช้ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในทักษะทั้ง 5 ด้าน ดังนี้
- 1.2 ทักษะด้านความคิดรวบยอด ควรพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศโรงเรียนที่ ปรับปรุงเป็นปัจจุบัน ครูทุกคนสามารถค้นหาได้ง่ายและรวดเร็ว
- 1.3 ทักษะด้านมนุษย์ ควรพัฒนาจัดให้มีปายนิเทศ ดัรับฟังความคิดเห็นเพื่อนำมา ปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน
- 1.4 ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ควรพัฒนาให้มีคณะกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียน นิเทศอย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง
- 1.5 ทักษะด้านเทคนิค ควรพัฒนาให้ผู้บริหารเป็นวิทยากรอบรมคอมพิวเตอร์ให้ ความรู้ด้านต่างๆแก่ครูเพื่อนำไปใช้ในการสอน
- 1.6 ทักษะด้านสติปัญญา ควรพัฒนาสร้างแบบทดสอบงานด้านการสอนของครูเพื่อ พัฒนางาน

2. การวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ในการดำเนินการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาการใช้ทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา
- 2.2 ในการดำเนินการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาการใช้ทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 ในการดำเนินการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี